

Propaganda

Co je propaganda?

Kdo za ní stojí a co má v plánu?

A je vlastně propaganda nezbytně špatná věc?

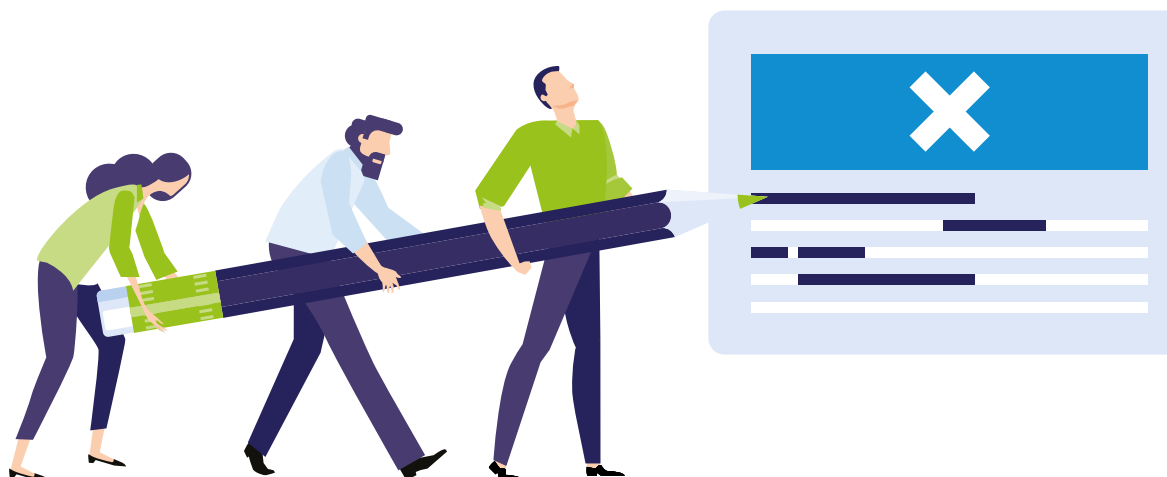

Co je propaganda

Propaganda má za cíl ovlivnit naše názory, postoje a přimět nás chovat se tak, jak její autoři zamýšleli. Nejčastěji s námi manipuluje přes emoce, jako je například strach.

Krmí nás většinou nepravdami a informacemi vytrženými z kontextu. Často zamlčuje nebo překrucuje fakta, která je vyvracejí.

Jeden z nejhorších příkladů propagandy je nacistická protizidovská propaganda, která začala před 2. světovou válkou a vyústila vyvražděním milionů židů v koncentračních táborech během ní.

Kde se vzala

Slovo propaganda máme z názvu Posvátné kongregace pro šíření víry (Sacra congregatio de propaganda fide). Ta vznikla na začátku 17. století a jedním z jejích úkolů byla osvěta ohledně katolické církve. Dnes bychom to nejspíš označili marketingovým termínem „budování značky“.

3 odstíny propagandy

Propaganda ale nemusí být vždycky jen špatná. Vlastně rozlišujeme několik druhů propagandy.

Bílá propaganda

(známe její zdroj i cíl)

Stojí za ní konkrétní instituce a svými technikami a svými technikami je srovnatelná s reklamou. Její záměr je vždy pozitivní, například osvěta o používání bezpečnostních pásů, o rizicích kouření nebo třeba o prospěšnosti pohybu a zdravé stravy.

Šedá propaganda

(neznáme zdroj, ale známe nebo tušíme cíl)

Snadno poznáme, že jejím cílem je třeba útok na politickou stranu nebo firmu a snaha jim uškodit. Nemůžeme ale přesně říct, kdo za útokem stojí. Šíří mylné nebo zavádějící informace, aby toho docílila.

Černá propaganda

(neznáme zdroj a neznáme přesný cíl)

Je nejzákeřnější a nejnebezpečnější, protože používá lži, fake news, hoaxy a manipulaci. Působí na emoce silnými sděleními a skrývá své pravé záměry i autora. Často si navléká masku rádobý věrohodných zdrojů (dezinformační weby).

Jak propaganda manipuluje

Propaganda stejně jako reklama útočí na naše základní emoce. Dělá to dokonce i propaganda pozitivní.

Nebezpečné jsou ale techniky šedé a černé propagandy:

- 1 Apeluje na náš strach.
- 2 Svaluje vinu na toho, kdo se jí nehodí.
- 3 Nálepkuje menšiny, etnika, zájmové skupiny a další oponenty.
- 4 Vymýšlí si a vědomě lže.
- 5 Manipuluje s obrázky a videi.

Cenzura

Cenzura (ve zkratce) zabraňuje tomu, aby se zveřejňovaly informace a názory, které odporují systému a ideologii státu (třeba komunismu, dřív např. fašismu). Týká se knih, filmů, umění, masových médií, ale i sociálních sítí. Provádí ji stát nebo instituce, které k tomu stát pověřil.

- **Stojí to v ústavě**
U nás je cenzura zakázaná. Jiné země na světě ale takové štěstí nemají. Například v Číně nebo Severní Koreji běžně nejdou spustit některé webové stránky nebo sociální sítě jako Facebook.

